

Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach

Listopad i Grudzień to miesiące, w których w związku z obniżeniem temperatury powietrza jesteśmy wyjątkowo narażeni na spadek odporności. Należy się ciepło ubierać i zażywać witaminy. Warto także wiedzieć, że na przeziębienie lub grypę nie pomogą antybiotyki.

Co roku obchodzimy Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach (EDWA). Dzień ten został ustanowiony w 2008 roku przez Komisję Europejską na wniosek Europejskiego Centrum Zapobiegania i Kontroli Chorób.

PRZEZIĘBIENIE LUB GRYPA?

A PRZEZIĘBIENIE I GRYPA TO CHOROBY WIRUSOWE
ANTYBIOTYKI
NIE DZIAŁAJĄ NA WIRUSY
DZIAŁAJĄ NA BAKTERIE
NADUŻYWANE TRACĄ SKUTECZNOŚĆ
PRZYJMIJ TYLKO PRZEPISANE PRZEZ LEKARZA

NARODOWY PROGRAM OCHRONY ANTYBIOTYKÓW NA LATA 2019-2020
FINANSOWANY PRZEZ MINISTRA ZDROWIA

Celem Europejskiego Dnia Wiedzy o Antybiotykach jest zwrócenie uwagi i podniesienie świadomości

zarówno społeczeństwa, polityków jak i profesjonalistów medycznych na temat niezwykle groźnego zjawiska w obszarze zdrowia publicznego, jakim jest narastająca i szybko rozprzestrzeniająca się oporność na antybiotyki wśród drobnoustrojów wywołujących najważniejsze i najpowszechniejsze zakażenia u człowieka. Konsekwencją tego zjawiska jest ograniczenie możliwości skutecznego leczenia infekcji, a więc zwiększająca się zachorowalność i śmiertelność z powodu zakażeń. Narastająca oporność jest tym bardziej niebezpieczna, bowiem jednocześnie zmniejszyło się zainteresowanie firm farmaceutycznych poszukiwaniem nowych leków przeciwdrobnoustrojowych. W ostatnich dwudziestu latach wprowadzono jedynie dwa nowe antybiotyki i to o bardzo wąskich wskazaniach. Dlatego jedynym wyjściem na dzień bieżący jest racjonalna antybiotykoterapia i stosowanie antybiotyków jedynie tam, gdzie mogą one naprawdę przynieść korzyść.

Pamiętaj !

Bakterie odporne na antybiotyki są stałym problemem występującym w szpitalach w całej Europie.

Chroń antybiotyki !

Antybiotykooporność

Fakty

▶ **Fakt 1. Antybiotykooporność stanowi coraz poważniejsze wyzwanie dla medycyny w leczeniu zakażeń w Europie**

Pojawianie się, rozprzestrzenianie i selekcja szczepów lekoopornych stanowi zagrożenie bezpieczeństwa pacjentów hospitalizowanych.

▶ **Fakt 2. Niewłaściwe stosowanie antybiotyków w szpitalach jest jednym z czynników sprzyjających narastaniu antybiotykooporności**

Przykładem niewłaściwego stosowania antybiotyków jest m.in.:

- Nieuzasadnione przepisywanie antybiotyku;
- Nadużywanie antybiotyków o szerokim spektrum;
- Zbyt niskie lub zbyt wysokie dawki antybiotyku;
- Zbyt krótki lub zbyt długi czas trwania antybiotykoterapii;
- Antybiotykoterapia prowadzona niezgodnie z antybiogramem.

▶ **Fakt 3. Racjonalne stosowanie antybiotyków przynosi korzyści**

Racjonalne stosowanie antybiotyków może zapobiegać pojawianiu się i selekcji bakterii lekoopornych. Badania wykazały, iż ograniczenie stosowania antybiotyków zmniejsza zapadalność na zakażenia wywołane przez *Clostridium difficile*.

▶ **Fakt 4. Poprawa polityki antybiotykowej i kontrola zjawiska lekooporności w szpitalu wymagają stałej aktywności**

Istnieje konieczność:

- Ustawicznego kształcenia lekarzy w zakresie kontroli zakażeń szpitalnych i antybiotykoterapii;
- Tworzenia rekomendacji terapeutycznych opartych na dowodach;
- Monitorowania antybiotykooporności na terenie szpitala oraz kontroli danych dotyczących stosowania antybiotyków w celu formułowania wytycznych odnośnie antybiotykoterapii empirycznej;
- Formułowania wytycznych dotyczących okołozabiegowej profilaktyki antybiotykowej;
- Stosowania w niektórych wskazaniach antybiotykoterapii krótkoterminowej zamiast długoterminowej;
- Pobierania próbek do badania mikrobiologicznego przed włączeniem antybiotykoterapii empirycznej i jej weryfikacji (zawężenie) po otrzymaniu wyniku.

